

	MATICHON INFORMATION CENTER	Subject Heading :
Source :	คม ชัด ลึก	
Date : 1 S.ศ. 2560	Page : ๔	No : 60412537

แนช เอะบ่าว กัวไทย

คม·ชัด·ลึก

ปีที่ 17 ฉบับที่ 5869 วันศุกร์ที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2560

โรงไฟฟ้าและสิทธิชุมชน ๑

การรวมกลุ่มและเคลื่อนไหวคัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินเทพา จ.สงขลา มีพัฒนาการคืบหน้าแผนงานของภาครัฐมาเป็นลำดับ ภาคประชาชนที่ไม่เห็นด้วยกับโครงการนี้ได้รวมกลุ่มกันเพื่อสะท้อนความต้องการของชุมชนสู่ภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายคนสงขลา-ปัตตานีไม่เอาโรงไฟฟ้าถ่านหิน เครือข่ายประชาชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ปกป้องสิทธิชุมชนและสิ่งแวดล้อมเพื่อสันติภาพ เครือข่ายนักวิชาการภาคใต้เพื่อคัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหิน ฯลฯ การเคลื่อนไหวของเครือข่ายคนสงขลา-ปัตตานีไม่เอาโรงไฟฟ้าถ่านหิน ที่จะไปยื่นข้อเรียกร้องคัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินเทพาถึง พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคสช.ที่นำคณะไปประชุม ครม.สัญจรภาคใต้จนเกิดปะทะกับเจ้าหน้าที่ที่เข้ามาขัดขวาง แก่นนำ 15 คนถูกจับกุมดำเนินคดีในข้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องกันกับเรื่องโรงไฟฟ้า ถือเป็นอีกหนึ่งบทเรียนอันว่าด้วย ขอบเขตอำนาจรัฐและสิทธิชุมชน

อย่าว่าแต่ประเทศไทยเลย ในอดีตที่ผ่านมา หลายประเทศในโลกนี้ ล้วนประสบปัญหาการใช้ทรัพยากรอันเนื่องมาจากการบริหารผ่านความเป็น “เจ้าของ” โดยรัฐ ภายใต้อำนาจสัมปทาน อันก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ และทำลายล้างทรัพยากรธรรมชาติอย่างกว้างขวาง ทรัพยากรสูญหายและความหลากหลายทางชีวภาพลดลงอย่างมาก ก่อปัญหาหมอกควัน ขณะที่ป่าไม้ถูกทำลายย่อยยับ ล้วนแต่นำไปสู่สภาวะโลกร้อนและปรากฏการณ์เรือนกระจก ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวม ประชาคมโลกจึงเริ่มตระหนักถึงภัยร้ายที่กำลังคุกคามมวลมนุษยชาติอย่างรวดเร็ว และลงความเห็นตรงกันว่าจำเป็นต้องมีกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรที่ต้องเปลี่ยนมือจากอำนาจรัฐที่เป็นการรวมศูนย์ไปสู่ความพยายามสร้างกฎเกณฑ์แบบใหม่ ขึ้นแทน โดยหันกลับมาให้ความสำคัญกับชุมชนท้องถิ่นที่ควรเข้ามาจัดการทรัพยากรธรรมชาติกันเอง

กลับมาที่ประเทศไทยซึ่งก็เป็นประเทศหนึ่งในแผนที่โลกที่

ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายล้างอย่างหนัก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 เล็งเห็นถึงสิทธิชุมชนที่จะเข้ามาจัดการทรัพยากร ดังที่บัญญัติในมาตราที่ 43 (2) บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ (3) บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิเข้าชื่อกันเสนอแนะต่อหน่วยงานรัฐให้ดำเนินการใด อันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใด อันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

โครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินเทพา เป็นหนึ่งในแผนพัฒนากำลังผลิต

ไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ.2558-2579 ของกระทรวงพลังงาน โดยมุ่งไปที่ภาคใต้ด้วยเหตุผลที่ว่ามีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดไฟฟ้าดับเป็นวงกว้าง ขณะที่ปริมาณการความต้องการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น ส่วนเครือข่ายที่คัดค้านเห็นว่ากระบวนการรับฟังความเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพยังบกพร่องไม่ครอบคลุมและไม่ตรงกับข้อมูลจริงในพื้นที่ การอนุมัติมีข้อเคลือบแคลงเหมือนตั้งธงไว้ก่อนจะศึกษาผลกระทบ ชาวบ้านจำนวนนับพันต้องออกจากพื้นที่อีก 4,000 คนในรัศมี 1 กิโลเมตรจะได้รับผลกระทบ ฯลฯ ประเด็นเหล่านี้ล้วนเป็นข้อโต้แย้งที่รัฐบาลควรรับฟังอย่างใคร่ครวญยิ่งโดยเฉพาะภายใต้กติกาสังคมโลกและรัฐธรรมนูญ ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการทรัพยากรให้ขึ้นกับชุมชน อีกทั้งรัฐบาลต้องเข้าใจว่า การเคลื่อนไหวของชาวชุมชนไม่ใช่กิจกรรมทางการเมือง แต่เป็นสิทธิโดยชอบธรรมในฐานะพลเมืองและชาวชุมชน